

PROPRIETAR-DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE

Cl. regulamentului de a-
plicare a tarifului comer-
cial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foaie înscrisă în Registrul de
Publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 300 Lei

Pe 6 luni . . . 180 Lei

Pentru străinătate 900 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Așa grăit-a un moșneag...

(+) Nu-i vorba de „Moșul” lui Petrache Lupu. Altul este bătrânul la al cărui cuvânt poposim acum pușintel. Arătos ca înfățișare, cu barbă de patriarh, albă colilie ca și părul capului, a fost cercetat deunăzi de-un stol de ucenici ai slovei, în călătorie de reculegere prin țară, după lupta purtată, vreme de-un an, în lumea școlii, cu osârdie și izbândă pilduitoare. Și le-a dat învățătură — ale sale dintru ale sale — și moșneagul ce nu se pleacă sub povara anilor. Le-a grăit unele ca acestea:

„Tot auziți că noi Românii suntem neam de viță latină. Să nu credeți! Noi suntem geto-daci sută la sută. Când a venit Traian cu ai săi pe meleagurile noastre, noi eram neam deplin încheșat. Și așa am rămas: geto-daci, și gata. Nimic altceva. Așa că-i basnă istoria cu latinitatea noastră...” Și a mai înșirat bătrânul bunătățile câte ni-le-a făcut Bizanțul, față de care rămânem datori în viața aceasta și în cealaltă. În schimb Roma? A se slăbi cu partea ei de bine în ființa și dănuirea noastră din trecut, prezent și viitor. — Așa cuvânt de învățătură s'a desprins din stufulurile învecinate a unor muștațe și a unei bărbi albe colilie.

Tineretul care le-a ascultat cu bunacuvintă impusă de împrejurări, a răspuns întâi cu privire nedumerite, apoi cu un zâmbet larg, senin și sănătos. Atât. Le erau prea proaspete în minte celea învățate în școală și celea cetite și afară de aceea, ca să ia în serios asemenea cuvinte. Înora, poate, chiar atunci, le vor fi răsunit în urechi celea declarate sărbătorește, în Cetatea Veșnică, de prof-universitar M. Antonescu, acum vicepreședinte al Consiliului de miniștri:

[...] „Roma m'a impresionat adânc. Am înțeles de ce Ovidiu a văzut-o, privind lumea din înălțimea celor 7 coline ale sale. Am înțeles de ce Roma Cesarilor, Roma Pontificală, Roma unității italiene și a monarhiei, ca și Roma Duceului — nu sunt — toate laolaltă, decât înfățișări ale eternității sale.

Noi românii am trăit în cultul latinității și al Romei. O privim de departe, ca un tezaur al propriei noastre istorii. — Când o privim de aproape, ne trăim istoria”.

De prisos să mai lungim vorba dovedind netemeinicia voroavei Moșului (care nu-i „Moșul” lui Petrache Lupu). Ne oprim, totuși la ea, încreștând că-i și acesta un glas dintr-un cor de cobe, ce se aude când ici, când colo. Nu-i prea mare corul cobelor, dar cei ce fac parte din el sunt cu toții așa cum le este speța: perfizi și primejdioși. Tot clămpănesc din gură, până întunecă mințile și izbutesc să prezinte binele ca rău, răul ca bine; adevărul ca minciună, minciuna ca adevăr. Când apoi adevărul ultragiă se răsbună răsturnând schelăria minciunii și îngropând sub ruine pe cei prostiți: de asta cobelor puțin le pasă.

Bunăvoința cu pete

Binele, ca să fie într'adevăr bine, trebuie să fie desăvârșit din toate punctele de vedere. Altfel caută să fie trecut în categoria răului. Filosofia creștină, de perfect acord cu morala evanghelică, așa știe că: Bonum ex integra causa, malum ex quocumque defectu. Și e cu atât mai de osândit și respingătoare o făptuire, când trage vâl de lumină peste o pată slujitoare. Gândul bun (dacă peste tot gândul bun poate fi vârit în aceeași căciulă cu așa ceva) nu sfințește mijloacele rele. Imprejurarea că cei ce se fac vinovați de asemenea abateri dela calea cea dreaptă și sfântă sunt slujitori ai Adevărului veșnic mărește mult răutatea făpturii.

1. Am fi foarte fericiți să nu înregistrăm decât lucruri de care să ni-se veseliască sufletul. Mai ales că și vremile atât de rele sunt, și atât de multe năcazurile ce s'au abătut asupra noastră. Dar par'că un duh al răutății se ține mereu de capul atătoră dintre cei ce chemați ar fi să răspândiască numai cuminenție și respect al legalității omenești, și cu atât mai vârtos al delicateții conștiințelor, și-i indeamnă să calce alătura de comandamentele unei superioare și veritabil creștinești înțelegeri. Boiala evanghelică nu schimbă realitatea hădă. Dimpotrivă, o face cu atât mai detestabilă. — Chiar acum trebuie să se aștearnă negru pe alb în Cuvântul Adevărului din Ismail (15 Iunie 1943), foaia ofi cioasă a eparhiei, minunății ca acestea:

[...] „Prea Sfințitul nostru Episcop (Policarp Morușca, N. R.) dela președinția Adunării noastre eparhiale a dat acest cuvânt de îndrumare: „Biserica Ortodoxă, mama poporului românesc”, îmbrățișează la sânul său pe toți fiii ei, „frați de un sânge și de o lege”. Toți românii, de ori unde ar fi venit aci, pot intra în Casa Tatălui, căci zice Domnul: „Pe cel ce vine la Mine, nu-l voi scoate afară”. Românii greco-catolici se pot ruga nestingheriți alături de frații lor ortodocși, se pot împărtași de darurile și harurile sfințelor Taine ale ortodoxiei, pentru că legea noastră este aceeași. Așa a fost târgul dela 1700: „cum toată legea noastră să stea pe loc”. Avem aceeași sfântă liturghie românească, același Botez, aceeași Sf. Împărtășanie, sub chipul pâinii și a vinului, aceeași Preoție, aceeași Spovedanie, față către față, același Sf. Maslu... Deosebirea dogmatică poporul nu le cunoaște. Iar papismul, singurul care ne osebește, e departe, nu numai de Basarabia, ci și de sufletul românesc; și acum după 243 de ani dela „unire”.

Preoțimea noastră este poltită să răspundă la chemare cu dragoste părintească, ori când și ori unde, împlinind toate necesitățile sufletesti ale fraților „uniți” ca, respirați, printre noi, să nu se simtă străini și părăsiți. Ci bucuroși, că aici li se deschide drumul de revenire la sânul Bisericii mame, făcându-se înainte mergători întoarcerii la matcă, ca să se desăvârșească unitatea sufletescă a poporului român prin Biserica lui...”

Pe marginea acestor duhovnicești lămuriri și îndrumări nu brodăm nici un fel de comentariu. Am spune doar atâta că uniții din acele părți își au și ei preoții lor și n'au

nevoie de bunăvoința cu tâlc atât de străveziu a celor de alt crez, ce se prezintă totuși a fi la fel cu a celor luați la ochi. Dar s'au gândit și la asta binevoitorii „uniaților” cari cunosc și, precum se vede, sunt gata să și aplice vorba Scripturii: „Bate-voiu păstorul și se vor risipi oile”, și nu pregetă să treacă, și pe sub anumite opreliști, îndemnul către râvnitorii cauzei lor: „Și când neastâmpărații pripășiți în Basarabia nu se astâmpără, că vor să-și facă renume, dând pricină de smințială în popor (!! ? R.), să se ceară autorităților de Stat să fie trimiși degrabă la urma lor”. — Mai trebuia jadaus: După ce li-s'au muiat oasele, ca să le treacă pofta de a se îngriji de suflete cari sunt bune și pentru alții, cărora nu le lipsește de fel bunăvoința de a-i avea în turma lor. — Așa-i că-i nespuse de creștinește și edificator?

2. Altă bunăvoință deplasată: Trecându-se peste orice deosebire de crez religios, să fie frații împreună la sfințele slujbe. Spectacolul e cu atât mai specios dacă frații din cele două strane sunt fețe bisericesti cinstite de mai marii ierarhici cu distincții bătătoare la ochi. Temeiul: poporul nostru nu știe de deosebiri confesionale. Prin urmare: să ne pupăm frățeste, în odăjdii, în fața sfințelor altare, spre desfătarea privitorilor din cele două tabere învrăjbite, cari apoi se vor îmbrățișa și ele, de-a mai mare dragul, cât să tot trăiești sub sf. soare românesc uimit și el de așa nemaivăzută privesc.

Trebuie să fie un mare păcătos cel ce nu vrea frăție sinceră și trainică. De-o trainicie dovedită de fapte ulterioare, și răzimată pe adevărul Domnului, care singur rămâne în veac. Alta-i însă o realitate solidă adânc simțită și respectată, și alta-i o comedie de gust îndoelnic, și trecătoare ca tot ce-i potemkiniadă. Și măcar de-ar fi luată în serios comedia! Dar comediantii se înșeală, când socot poporul atât de prost încât să-i creadă. Românii sunt un neam de oameni cu scaun la cap și realiști. Ei știu că negru-i negru și albu-i alb. Și că doi cu doi face numai patru, nu când patru, când cinci — după cum cere „frăția”. Și mai știe ceva: Frate, nefrate, brânza-i pe bani. Iar credința-i ceva mai scumpă decât brânza, și nu-mi pot uita de prețul ei nici când și pentru nimic în lume. Dar anumite îmbrățișeri spectaculoase echivalează cu uitarea de prețul credinței, carea odată ce-și are tiparele sale mereu desvăluite lumii credincioșilor, nu mai poate fi turnată de dragul nu știu câtor ochi, în tipare ce se știe că-s de altă croială. — Prea ne batem joc de fiii neamului nostru când credem că n'are nici un fel de judecată teologică. Și răsplata ne va fi cea meritată: dis-

prețul, care are de soră bună și nedespărțită: nepăsarea în cele religioase. Ne sângera inima când ne gândim la ceea ce se ascunde în dosul cunoscutei vorbe: „Popa nost și popa vost...“ Și cu anumite spectacole nu facem decât să întărim judecata aceasta necruțătoare și umilitoare, și în aceeași vreme uci-gătoare de orice credință vie. — Roma papală, cu experiența ei bimilenară, știe bine de ce trebuie prinsă în linii de canon bisericesc opreliștea: *Haud licitum est fidelibus (dar mi-te preoților!) quovis modo assistere, seu partem habere in sacris acatholicorum (can. 1258)*. Blajul are și el dispozițiile sale în această privință. Ba și le-a spus și Sibiul — în această privință logic, consecvent și teologic. Și dacă, pe lângă toate acestea, unii ori alții își fac de cap, fenomenul trebuie să deie de gândit. — E ceva putred... undeva. Noi, la acest loc, nu ne putem exprima altceva decât durerea de o parte, și indignarea de altă parte. Să sperăm că lecția dela Ismail va desmetecii pe cei încă zăpăciți.

P. Străjeru

Cuvântul bunului simț. Auzim, adevărat mai bine zis: cetim acest cuvânt scris, de peana unei femei: *Lucrezia Karr*, în săptămânalul valoros: *Săptămâna C.F.R.* (4 Iulie 1943). Dăpănându-și amintirile în legătură cu un rinocer veritabil din Veneția, încrestează, cu nerv și cuminte:

[...] Mă aflu zilele trecute, prozaic, în tramvai... Un tramvai din zilele noastre, adică supra încărcat. Pe scaunele din fața mea, câțiva tineri — și ei... din zilele noastre, adică gălăgioși, fără maniere, odioși în rezumat, — avuseseră norocul să se urce când tramvaiul era gol și erau hotărâți să nu cedeze locurile lor, nimănui. Alți prieteni ai lor, în picioare, țineau isonul la observațiile impertinente, pe care le făceau, asupra lumii care intra, trecea, cobora.

Dintr'odată unul dintr'înșii privind în partea pe unde se urcă lumea exclamă: — Uite mă!... ce mai rinocer!...

Intorsei capul instinctiv.

Era o persoană cu aspect strașnic și rebarbativ, înaltă, grasă, cu figura masculină, cu mustați și sprâncene fioroase. Una din acele femei, prea puțin feminine, născute să poruncească cu severitate și să terorizeze pe cei din jurul lor. Dar ceia ce făcea ca persoana ei să fie și mai teribilă, era *perechea de ochelari negri*, mari cât o mască, fioroși, necruțători. S'ar fi zis că stăpâna lor i-a ales într'adins ca să sperie lumea, ca să exagereze impresia de strășnicie, de asprime și dominație. — Dacă am fi văzut ochii teribelei persoane, poate am fi citit în ei ceva simpatic, uman, feminin; mascată astfel ea evoca, într'adevăr, o imagine de groază.

De sigur, purtarea tinerilor era inadmisibilă... dar e drept că și femeile noastre îmbrățișează, fără control și fără rost, toate modele cari au ratat și n'au fost admise aiurea, de cât în chip de trecătoare curiozitate.

[...] Nu, zău... Când o să se termine cu farsa ridicolă a ochelarilor negri? Când o să scăpăm de aceste sperietori, de aceste figuri orbite, care te fac să te gândești doar la lucruri sinistre, la maladii necruțătoare, la accidente groaznice, cu fețe mutilate, cu ochi scurși, cu două găuri fantomatice, ca ale capului de mort, sub frunte! — De când dragele noastre contemporane, care până anii trecuți ne arătau frumoșii lor ochi de româncă așa cum i-a lăsat Dumnezeu, fără să sufere de atingerea luminei, de când și-au descoperit o atât de mare sensibilitate vizuală?

E ceva nu numai inestetic, dar *revoltător de urât*. Figuri delicate, își trântesc o pereche de sticle fără nici o socoteală. ...Dar când femeile înțeleg o modă pe dos, să te ții!...

Nimic de adăugat. Doar o întrebare: dacă-s condamnabile femeile, ce să zicem de *bărbați*, victime ale aceleiași măimutăreli?!

După un an de activitate astrul

E greu, ca simplu spectator, să faci dare de seamă asupra progresului realizat în cursul unui an de activitate de o asociație pătrunsă de cea mai curată credință creștină. Greutatea provine din faptul că nu poți, mijloace omenești, să măsoari adâncimea pe la care a fost pătruns cineva de acest spirit. Totuși, din manifestările membrilor ei, se pot trage unele concluzii pe care ținem să le înregistrăm cu această ocazie.

Din capul locului însă, trebuie să arătăm că, în raport cu spiritul materialist al vremii, de o factură pur intelectualistă, studențimea română unită și-a imprimat, datorită educației religioase primită acasă, în familie, pronunțat caracter religios. Acest caracter care e un titlu de noblețe pentru atâtea mii cu vechi tradiții religioase, vrea „Astrul“ să-l desăvârșească în tineretul nostru universitar.

În „Unirea“ din 17 Aprilie a. c., d. N. coloaș Pop, vicepreședintele „Astrului“, a arătat în parte, realizările, până la acea dată, ale studențimii române unite din această asociație. Gu toate „greutățile din viața studentescă, seria acolo vicepreședintele, avem ședințe săptămânale..., vizite la săraci, liturghii și împărtășanii dese“.

„Ședințe săptămânale“, după un an de completă inactivitate a „Astrului“, știți însemnează? Că un adânc proces sufletesc s'a petrecut în mentalitatea tineretului universitar, mai ales că aceste ședințe se făceau separat pentru studenți și studente.

Pentru ca să se vadă ce s'a discutat în aceste ședințe, dăm, aici, o parte din lucrările studenților: „Idealurile Astrului: Omul Nou“ (Cuvânt de deschidere ținut de președintele „Astrului“: D. Liviu Lupan, an IV med.); „Viața interioară și catolică, trăirea ei“ (C. Culaș Pop, an. IV med.); „Despre credință“ (Oliver Perhaița, an. IV med.); „Despre meditație“ (Titus Mureșan an II med.); „Suflet de creștin — elită de neam“ și „Anchete cu

FOIȚA „UNIRII“

Parabola smochinului

Cu toată patima și toate vrerile
sădăm în toate primăverile
altoi.

Apoi,
numărăm în fiecare toamnă câte fructe sunt
mai mari și moi
mai dulci și noi,
ca sufletul din noi.

Isus
nu s'a nchinat smochinului sărac,
nici după leac
la grădinarul meșter nu a alergat
ci,
vorbe grele de blestem rostii
și,
pomul nu mai înflori
nici nu mai rodi.

Așa.
În fiecare toamnă
noi numărăm voioși, pe degetele bucuriilor
darul pomilor
bogăția viilor —
gustând în amintirea morților,
mâncând în cinstea viilor;
— trăind între scriptură și păcat —
ne minunăm nespuse
și ne'ncetăm,
de toate cele câte a făcut în vremea sa, Isus...

Valeriu Bora.

Idealul creștin

Ilustrul savant, care a revoluționat o lume întregă prin gândul lui măreț, care a răscolțit concepții de veacuri prin geniul lui stăpânitor, Pasteur, în ziua recepției sale la Academia Franceză a spus următoarele cuvinte: „Măreția faptelor omenești se măsoară după inspirația ce le-a făcut să se nască. Fericit acela care poartă în sine un soare interior, un ideal de frumusețe și care se supune lui: Ideal al artei, ideal al științei, ideal al Patriei, ideal al frumuseților Evangheliei! De secol își ia naștere izvorul faptelor mari și al gândurilor mărețe. Toate se luminează de reflexe ale infinitului“.

Sunt cuvinte ce le-a spus un gigant al științei. Sunt cuvinte ce-au încununat o viață mare. Sunt cuvinte ce pot să stârnească admirația unei lumi întregi, ce trebuie să fie o revelație în tineret.

Tineretea, ce poartă în sine însăși forța vie, însăși mustul plămăditor al viitoarelor generații, are nevoie de un soare interior, cum a spus Pasteur, are nevoie de un ideal. Un ideal care să învingă tumultul pasiunilor violente și să înfrângă dezordonata și mai ales ramificată împărțire a marilor puteri a tineretului. Un ideal care să canalizeze înset elandul nesfârșit al tineretului înspre realizarea binelui, înspre organizarea desăvârșită a valului de energie și viață, ce prin sine se definește ca însăși libertatea. Și această tiner-

reță, această tineretă ce nu cunoaște zăgazul ce nu cunoaște înfrângerea și în care durerea se șterge fără urme, această tineretă suntem noi studenții.

Suntem în zori de viață; suntem în zori unei zile lungi, în care ni-s'a dat totușoare și deci lumină, putere și deci muncă, forță și deci conducere; dar să grijim, suntem și în zori de răspundere. Răspunderi mare apasă asupra noastră, căci suntem tineretea cea mai primejdă poate din toate timpurile fiind aruncați în cel mai aprig zăngănit de fier, în cea mai aprigă deslănțuire de primitivism. Vicii, pasiuni oribile, ispite mari amenință cu desfrângere această tineretă. Amenințăm să ne încovoale, și tulpina tânără ușor se apleacă, tulpina tânără ușor se frânge.

Și atunci cu siguranță că trebuie să existe un secret. Un secret ce lămurește totul. Un secret ce ne desfrângă poteca binelui, poteca izbănzii. Și acest secret să ni-l destăluim naie acei ce au învins. N'avem nevoie să ne gândim noi înșine prea mult, căci îi avem pe ei.

Și iată ce ne spun, cu toții, fără excepție: Idealul! Și ei, marii oameni, adaugă cu ochii luminoși de entuziasm ca și Pasteur, un cuvânt nou, un cuvânt mare, un cuvânt cu putere de netăgăduit: „Idealul creștin“.

Și într'adevăr ce cuvânt mai puternic, ce scop mai nobil, ce ideal mai măreț ar putea întinde mâna unui tânăr ce luptă pentru perfecțiune? Ce oare dă mijloace mai sigure, ce oare dă mijloace mai fără de aspa-

privire la viața religioasă a studenților (Victor Gruița, an. IV med.); „Iubirea aproapei“ (Aurel Cosma, an. III drept); „Despre prietenie“ (Vasile Ilea, an. II med.); „Despre post“ (Ștefan Căprariu, an. II med.); „Pier Giorgio Frassati“ (P. Săbăduș, an. I med.); „Comunisul privit în lumina Bisericii catolice“ (V. Vaina, an. IV med.); „Idealul creștin“ (Iuliu Maior, an. III med.); „Dincolo de îngrădiri“ (Cuvânt de închidere a activității „Astrului“, rostit de președinte).

Trebuesc remarcate aici și versurile religioase ale d. Ștefan Căprariu, care au constituit partea literară a ședințelor.

Cu tot numărul mic al studenților unite, aceeași frumoasă activitate s'a putat remarca și în ședințele lor, unde s'au făcut următoarele lucrări: „Prietenia“ (Monica Hulea, litere); „Despre Post“ (Florica Varna, an. III med., președinta secției feminine a „Astrului“); „Despre Ingerul păzitor“ (Bianca Albert, an. II litere); „Cuvântul de închidere al activității „Astrului“ la secția feminină a fost rostit de D-ra Valeria Bucur, an. III., vorbind despre menirea unei aliste și demnitatea femeii române.

În afară de aceste ședințe săptămânale, în cadrul ședințelor comune extraordinare, „Astru“ a avut cinstea de a număra printre conferențiarilor săi pe Păr. Ion Agărbiceanu, care pe lângă ciclul de conferințe inaugurat prin conferința D-Sale, a mai ținut, pentru studenți, un ciclu de predici în biserica franciscanilor din Sibiu; Păr. Dr. Liviu Chinezu, a vorbit studențimii despre: „Căderea omului și Răscumpărarea“, Păr. Dr. Liviu Pandrea, despre „Viața viitoare și legătura dintre noi și ea“; și Păr. Dr. Ion Dellman, vorbind despre „Ordinea naturală și ordinea supranaturală“.

De asemenea „Exercițiile spirituale“ din preajma Sf. Sărbători ale Inverii, ținute de Păr. Prof. Anton Pop, au dat prilej multor studenți să-și revizuiască — prin spovedanie — viața interioară. Cuminecarea în grup a acestor studenți la Sf. Liturghie ținută în capela surorilor noastre, în ziua de Buna Vestire, a fost de o impresionantă ținută religioasă.

Cel care a coordonat și a dat directivele tuturor acestor manifestări este, desigur, directorul spiritual al „Astrului“, Păr. Dr. Augustin Ciunganu, ale cărui cuvinte părintești din fiecare ședință, ca și din filmele religioase proiectate, au limpezit multe suflete tulburate de indiferențism sau necredință.

Ceeace aparține exclusiv inițiativei astringenților sunt vizitele la săraci, liturghiile cu împărtășaniile zilnice, precum și Adorațiile Euharistice din primele Vineri ale fiecărei luni, unde astringenții petrec câte o oră într-o adâncă reculegere sufletească. Trebuie remarcate aici vizitele organizate de studentele astringente la săraci și în deosebi acele neuitate mese date copiilor nevoiași, după care urmau apoi jocuri și cântece religioase.

Toate aceste manifestări s'au făcut fără vreun ajutor material efectiv venit de aiurea, însă cu sprijinul moral al D-lui Rector Prof. Dr. Iuliu Hațieganu și sub patronajul D-lui Dr. Coriolan Tătaru, președintele de onoare al „Astrului“, ca și cel a surorilor noastre, care au înțeles să sprijine asociația prin rugăciunile și capela pusă la dispoziția astringenților cu ocazia Adorațiilor Euharistice.

Fără biserica sau capela proprie, realizările din acest an depășesc orice s'ar spune, obișnuitul. Lucrurile mari se fac însă încet, fără sgomotul din lumea mare, cu multă răbdare și prin perseverență rugăciune. Astringenții o știu această, de aceea au evitat, dela început, reclama și cu atât mai mult prilejul de a se vorbi despre ei. Prin eroism mult însă, „Astru“ s'a impus în viața studențească prin seriozitate, iar dincolo de zidurile Universității, prin o frumoasă ținută creștinească.

Nu se poate imagina o mai mare bucurie sufletească decât să vezi pe studenții și studentele unite alergând, dimineața, la liturghia de 7, ca să primească pe Isus Euharisticul în sufletele lor, sau prin cartierele sărace ale Sibiului, cu mâinile încărcate, vizitând săracii, în timpul lor liber.

Informații despre toate acestea, Rectorul Universității, D. Prof. Dr. Iuliu Hațieganu,

a ținut, personal, să ia parte la ședința de încheiere a activității „Astrului“. Cuvintele ce le-a spus, cu această ocazie, tineretului, n'au fost cuvinte oficiale, ci bucuria părintelui care-și vede copilul pierdut întorcându-se acasă.

Când la sfârșitul anului școlar universitar, s'au distribuit, în prezența D-lui Ministru Ion Petrovici, diferite premii celor mai buni dintre studenți, Rectorul a acordat „Premiul I pentru ținută și viață religioasă“ D-lui Nicolae Pop, vicepreședintele „Astrului“. Decernarea acestui premiu a fost recunoașterea oficială a meritelor unui astringent care, prin viața lui interioară, a dat tiparul adevăratului student pătruns de veșnicile și mereu actuale învățături ale creștinismului. — Curentul acesta de primenire sufletească, pornit cu atâta entuziasm din rândurile tineretului universitar, e cel mai bun semnal de regenerare pe care-l pot oferi Țării noastre cei mai cuminiți și mai buni copii ai ei.

Emil Al. Micu

Festival ce nu se va uita. În seara zilei de 6 Iulie a. e. Asoc. Culturală C. F. R. din Bacău, în turneul ce-l face prin țară, a dat la Blaj un reușit *festival artistic-literar-muzical*, în sala Palatului Cultural, organizat de Consiliul de Patronaj, secția jud. Târnava Mică și Onorat cu prezența d-lui Dr. Iosif Pop prefectul județului.

Programul bogat, bine ales și variat, a fost alcătuit exclusiv din compozitori români, punctele muzicale — în număr de 21 bucăți corale — fiind întretesute cu recitări și dansuri naționale.

Merită să relevăm în coloanele ziarului nostru această românească și frumoasă manifestare artistică, pentru că nu numai dorința nobilă de-a contribui la augmentarea fondurilor Consiliului de patronaj — atât de necesare și folositoare astăzi — a adus în mijlocul nostru această Asoc. Culturală, ci mai ales râvna neobosită a conducătorilor ei de-a răspândi, în pături cât mai largi, frumuseța cân-

rități, mai netede, în calea unui tânăr pe a cărui frunte strălucește cununa celor 20 sau 25 de primăveri, decât o viață supusă unui ideal creștin?

Acest mare țel a fost cămașa ce a condus nava oamenilor mari prin volbură deslănțuită a valurilor vieții și a fost uriașul secret ce a făcut pe sfinți. Da, idealul creștin e un miracol, fiindcă cuprinde în sine totul: știință, artă, muzică, muncă și iubire sunt toate copiii sfinți ai acestui ideal, al cărui părinte este Dumnezeu.

Și neavând noi dreptul a spune prea multe, noi, a căror experiență e la un început de viață, să lăsăm să murmure bazele celor ce-au adus în lume scânteia geniului, scânteia creaătoare.

Mozart, celebrul compozitor, își începea ziua în spirit de rugăciune. Se citează mai ales că atunci când inspirația îi lipsea, recitau rozarul și pe urmă miracolul se făcea compunea din nou. — Haydn deasemenea și-a avut în viață idealul creștin drept izvor de apă vie. Toate partiturile sale au în frunte „In nomine Domini“, și se termină cu „Laus Deo“. Un compozitor, fiind venit să-l vadă la Estéraz, îl întrebă, cum putea scrie atâta și cu atâta originalitate. El răspunde: „Apoi vezi, eu mă scol des de dimineață; de îndată ce sunt îmbrăcat, mă așez în genunchi și mă rog lui Dumnezeu și Prea Sfintei Fecioare, să mă facă să reușesc în lucrul meu. Apoi mă așez la clavier. Dacă nu merge, mă reaşez în ge-

nunchi și reîncep a mă ruga, până când inspirația vine“. — Albert Dürer, celebrul pictor, era convins că artistul lăsat numai în seama inspirației n'ar putea produce o adevărată capodoperă. „Dumnezeu singur cunoaște acest secret, spune el, și acela căruia el îl-a descoperit“. — Weber își sfârșește lucrarea scriind: „Terminată în prezența lui Dumnezeu“.

Dar noi înțelegem poate mai puțin pe artiști. Suntem într-o lume de realități. Suntem în lumea științei, unii suntem în lumea celor ce măsoară omul cu micronul, și deci e normal să socotim ca sfânt ce ne spun ei, savanții, reprezentanții științei, creatorii adevăraților reale, a descoperirilor pure. — Wurtz, eminentul chimist, termina astfel un discurs pronunțat la Lille înaintea Asociației Științifice: „Cât privește cauzele prime, ele sunt inaccesibile. În zadar știința va fi revelat structura lumii și ordinea tuturor fenomenelor. Savantul vrea să urce mai sus și în convingerea instinctivă că lucrurile n'au în ele înșile rațiunea lor de a fi, suportul, originea lor, el este condus să le subordoneze la o cauză primă, unică, universală: Dumnezeu“. — Și exemplele sunt numeroase, mai bine zis sunt nenumerate. Arago, Faraday, Ampère, cu toții și-au subordonat munca unui ideal creștin. Cu toții și-au avut ca scop pe Dumnezeu. Deci să nu fim înșelați! — Iar marele Pasteur, pilotul științei pure, zicea: „Eu am studiat mult și am credința unui țaran breton: Dacă a-și fi studiat unii mult,

aș avea credința unei țărance bretonne“. Și se știe că țararii bretoni sunt un exemplu de virtute creștină.

Și dacă aceștia, flacări de știință și artă, găsind pe Dumnezeu în munca lor, și-au înălțat viața până la mărțișăa unui ideal creștin, cu atât mai mult sfinții, martirii lui Hristos, și-au avut cu toții, fără excepție, acest sfânt ideal, care a fost drumul luminos al izbânzii binelui și al iubirii.

Idealul! Numai un ideal face un om mare. Fără ideal viața noastră mișună sălbatică, să smulgă fericire din pământ, să scurme din negură lumină. Fără ideal perfect, fără ideal creștin, viața noastră e un tumult de fapte fără noimă, e o dorință în veci neimplinită, e o uriașă desfășurare de forțe ce întind o mână dornică de fericire și li se pune în ea un jar, desamăgirea. Ușa e închisă. Fericirea nu e răsplata unei munci nesăbuite, fără scop, fără un nobil scop; și cu atât mai mult nu e copilul unei pasiuni și al unei desfătări.

Fericirea e fructul unei munci organizate, unei iubiri perfecte, unui scop nobil și deci a unui „ce“ care cuprinde în sine toate, a unei munci călăuzite de un ideal creștin. De aceea e datorința tineretului să fluture flamura celui mai frumos ideal, și celei mai frumoase surse de bine pentru noi, cei tineri și pentru cei dragi nouă.

Iuliu Maior
stud. medicină an III.

